

Finanslovens betydning for Viborg Kommunes Økonomi

Minimumsnormeringer i dagtilbud

Finanslovsaftalen for 2020 betyder bl.a., at der indføres lovbundne minimumsnormeringer frem mod 2025. Der afsættes 500 mio. kr. i 2020, 600 mio. kr. i 2021, 800 mio. kr. i 2022, 1,2 mia. kr. i 2023, 1,4 mia. kr. i 2024 og 1,6 mia. kr. i 2025.

Den konkrete model for minimumsnormeringer skal aftales senere hen. Skal det opgøres på institutionsniveau eller kommuneniveau? Gælder det også på ydertimer, eller opgøres det som gennemsnit pr. dag, uge eller måned? Hvilke voksne tælles med (leder, køkkenpersonale osv.)? Hvordan indgår sygefravær og anden fravær? Hvordan indgår vikarer (hvis vikarer tælles med, skal den fraværende fastansætte så trækkes fra)?

Konkret model forhandles i Børne- og Undervisningsministeriet i 2020 med henblik på vedtagelse i folketingsåret 2020/2021.

Minimumsnormeringer kan som nævnt udmøntes på flere måder. NB-Økonomi har udarbejdet et skøn over den økonomiske konsekvens for de enkelte kommuner, når aftalen er fuldt indfaset i 2025. Opgørelsen (der er baseret på minimumsnormeringer på kommuneniveau) viser, at Viborg Kommune i 2025 vil få 26,7 mio. kr. i bloktilskud, mens udgifter til en gennemsnitlig minimumsnormering er beregnet til cirka 37,3 mio. kr. Altså en underkompensation på 10,6 mio. kr. Forvaltningen i Viborg Kommune har tidligere lavet en skønsmæssig beregning af, hvad det vil koste at indføre minimumsnormeringer på institutionsniveau, men hvor man ikke indregner ledelse og støttepædagoger m.v., som ikke indgår i institutionens børnetid. I så fald vurderes merudgiften at være cirka 97,8 mio. kr., hvorved Viborg Kommune underkompenseres med 71,1 mio. kr.

Hvis beløbene i finanslovsaftalen fordeles efter den almindelige bloktilskudsnøgle, får Viborg Kommune tilført 8,3 mio. kr. i 2020, 10,0 mio. kr. i 2021, 13,3 mio. kr. i 2022, 20,0 mio. kr. i 2023, 23,4 mio. kr. i 2024 og 26,7 mio. kr. i 2025. En fordeling efter antal 0-5-årige vil kun ændre beløbene marginalt.

Folkeskolen

Der afsættes en reserve til et generelt løft af folkeskolen på i alt 275 mio. kr. i 2020, 400 mio. kr. i 2021, 550 mio. kr. i 2022 og 807 mio. kr. 2023. Midlerne ligger ud over kommunernes budgetter for 2020. De fordeles til kommunerne efter elevtal i stedet for den almindelige bloktilskudsnøgle. I Viborg Kommune er andelen af borgere i skolealderen lidt højere end for kommunerne i gennemsnit, hvorfor denne fordeling er en fordel for Viborg Kommune.

Det forventes, at Viborg Kommune samlet får tilført ca. 5 mio. kr. i 2020, ca. 7 mio. kr. i 2021, ca. 10 mio. kr. i 2022 og ca. 15 mio. kr. fra og med 2023.

Ældreplejen

Der afsættes 125 mio. kr. årligt fra 2020 til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen, herunder veje til at reducere unødvendige dokumentationskrav og dermed frigøre tid til den enkelte ældre. Hensigten er at indgå partnerskab med en række forsøgskommuner, der skal arbejde med at udvikle og afprøve nye innovative veje inden for et eller flere af de syv temaer, der udgør kommunernes værdighedspolitikker:

Livskvalitet; selvbestemmelse; kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen; mad og ernæring; pårørende; en værdig død og bekæmpelse af ensomhed. Det er en integreret del af forsøgene, at de deltagende kommuner forpligter sig på at stille erfaringer og viden til rådighed.

Midlerne i 2020 og i 2021 afsættes som en ansøgningspulje, som kommunerne kan søge til målrettede forsøg. Midlerne fra 2022 og frem udmøntes efter drøftelse mellem aftaleparterne.

Kvindekrisecentre

Der afsættes en ramme på 55 mio. kr. i 2020 og 75 mio. kr. årligt i 2021 og frem til flere pladser på kvindekrisecentre og psykologhjælp. Formålet er at sikre, at kvinder, der er i målgruppen for kvindekrisecentre, hurtigt får den hjælp, de har brug for. Udmøntningen af rammen drøftes i Social- og Indenrigsministeriet med aftalepartierne.

Hvis Viborg Kommune får sin bloktilskudsandel af beløbet, svarer det til 0,9 mio. kr. i 2020 og 1,2 mio. kr. i efterfølgende år.

Overvågning om natten i eget hjem til unge med svære handicap

Der afsættes 30 mio. kr. i 2020 og 60 mio. kr. årligt i perioden 2021- 2023 til at unge med behov herfor i alderen 18 til og med 23 år fremover skal tilbydes overvågning om natten. Der nedsættes en arbejdsgruppe, der nærmere skal afdække målgruppe og udgifter til tilbud om overvågning om natten.

Baggrunden er, at forældre til børn med svære handicap kan passe deres børn i eget hjem og modtage kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Når barnet fylder 18, bortfalder denne ret, hvorefter der alene kan gives tilskud til personlig hjælp, pleje og praktiske opgaver i hjemmet. Mange forældre til unge med svære handicap, som ikke selv kan være arbejdsledere, bliver derfor nødt til at lade deres børn overgå til et botilbud, hvor der er mulighed for overvågning om natten.

Hvis Viborg Kommune får sin bloktilskudsandel af beløbet, svarer det til 0,5 mio. kr. i 2020 og 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2021 - 2023.

Styrket efterværn til tidligere anbragte

Der afsættes 25 mio. kr. i 2020 til at styrke indsatsen for at forebygge hjemløshed blandt tidligere anbragte unge. Beløbet udgør en efterværnspulje, der kan søges af døgninstitutioner, socialpædagogiske opholdssteder, herberger og andre sociale døgn- og overnatningstilbud til udsatte unge, til indsatser som kan hjælpe tidligere anbragte unge videre ud i egen bolig.

Cykelpulje

Der afsættes 50 mio. kr. i 2020 til en pulje til fremme af cyklisme, som kommunerne kan søge men henblik på at understøtte og videreudvikle grøn mobilitet. Puljen målrettes kommunale cykelprojekter, og der forudsættes kommunal medfinansiering på 50 pct. af anlægsudgiften. Det kommunale bidrag vil skulle prioriteres inden for kommunernes anlægsramme.

Psykatri

Der er afsat 600 mio. kr. årligt fra 2020 til at styrke psykiatrien. 510 mio. kr. til en generel styrkelse af kapaciteten og forbedring af normeringerne, og 90 mio. kr. til bl.a. flere nye senge i retspsykiatrien. Den

konkrete udmøntning fastlægges efter dialog med Danske Regioner, og det forventes ikke, at kommunerne får del i pengene.

Punkter af mere teknisk karakter

Afskaffelse af deltagerbetaling på danskuddannelse til udenlandske arbejdstagere m.fl.

Deltagerbetaling for deltagelse i danskuddannelse for udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. (såkaldte S-kursister) afskaffes. Der afsættes en ramme på i alt 75 mio. kr. i 2020 og 145 mio. kr. årligt fra 2021 til at kompensere de manglende indtægter i kommunerne. Pengene forventes udmøntet gennem budgetgarantien og dermed via bloktilskudsnøglen, hvilket vil give Viborg Kommune et øget bloktilskud på 1,3 mio.kr i 2020 og 2,4 mio.kr i 2021 og frem.

Afskaffelse af opholdskravet for ret til dagpenge

En afskaffelse af opholdskravet for ret til dagpenge skønnes at indebære merudgifter på 80 mio. kr. i 2020, 134 mio. kr. i 2021, 147 mio. kr. i 2022 og 148 mio. kr. i 2023. Kompensation forventes udmøntet som beskæftigelsestilskud og budgetgaranti. Viborg Kommunes andel af kompensationen forventes at være ca. 1,3 mio.kr i 2020, 2,2 mio.kr i 2021, 2,5 mio.kr i 2022 og 2023.

Pulje til afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Der afsættes en pulje på 50 mio. kr. hvert af årene 2020 og 2021 til at afklare, om aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere over 30 år fortsat skal være på kontanthjælp. Udmøntningen skal sammentænkes med "Flere skal med 2" -projektet.

Udvidet integrationsuddannelse

Der afsættes en reserve på 10 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til udvidelse af IGU-ordningen til eksempelvis også at omfatte flygtninge og familiesammenførte, der har opholdt sig i Danmark i 5 til 10 år eller er 40 år eller derover. Udvidelsen skal aftales med arbejdsmarkedets parter.

Det videre forløb

De nye initiativer i finansloven 2020 vil dels blive udmøntet som kommunefordelte beløb, og dels indgå i den kommende økonomiaftale for 2021, hvor også midtvejsreguleringer af bloktilskuddet og budgetgarantien for 2020 indgår. Midtvejsreguleringer bliver afregnet med kommunerne i 4 kvartal 2020. De kommunefordelte beløb, hvor fordelingsnøglen typisk er bloktilskudsnøglen, vil enten blive udbetalt som tilskud via 12-dels afregningerne hver måned eller udbetalt via de respektive ministerier.

Økonomi vil til ØEU's møde den 22. januar 2020 udarbejde en sag, ØEU kan beslutte, hvad der skal ske med "finanslovsforbeholdene" i budgetforliget.

Der er i budgetforliget indarbejdet følgende finanslovsforbehold:

Finanslovsforbehold (1.000 kr.)	2020	2021	2022	2023
Skoler	12.300	11.025	4.525	4.525
Styrket indsats for ordblinde	3.000	4.100	4.100	4.100
Almenklasser forberedt til børn med autismspektrumforstyrrelser	2.000	275	275	275
Information om kompetenceudvikling vedr. børn med autismspektrumforstyrrelser	800	150	150	150
Pulje til skoler	6.500	6.500	0	0
Dagtilbud	5.000	5.000	5.000	5.000
Pulje til dagtilbud	5.000	5.000	5.000	5.000
Ældre, sundhed og socialområdet	11.200	10.550	10.550	10.550
Det nære sundhedsvæsen	1.500	1.500	1.500	1.500
Demografi på ældre- og sundhedsområdet	7.494	7.494	7.494	7.494
Demografi på socialområdet	1.106	1.106	1.106	1.106
Information og kompetenceudvikling vedr. personer med autismspektrumforstyrrelser	800	150	150	150
Styrkelse af gratis psykologhjælp	300	300	300	300
Finanslovsforbehold i alt	28.500	26.575	20.075	20.075